

GAZETA LWOWSKA.

We Wtorek dnia 24. Stycznia 1815.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — C. K. Szambelan i Po-
 sładacz dóbr P. Jan Broniewski, złożył
 nowy dowód chwalebne go patriotyzmu przez
 to, iż na utworzony dla Ces. Austr. Inwalid-
 ów nowy fundusz, odstąpił należące mu się
 ze Skarbu wynagrodzenie za 92 1/2 korcy ży-
 ta i za dostawionego dla służby wojskowej
 konia, oszacowanego na 180 ZR.

Na tenże fundusz dali P. Hrabia Ignacy
 Skarbek 50 ZR.; P. Hrabina Kordula Po-
 tocka 25 ZR. Jego Excellenceya pensyowany
 Prezes Forum Stanisławowskiego, Ignacy
 Skwarczyński, Diedzic Potoka, 30 ZR.;
 P. Jan Chlibkiewicz de Radkowski,
 Diedzic Kutyska i Bednarowa 50 ZR.; P.
 Balas C. K. Major 1001 ZR. 52 2/8 Kr. w
 obligacyach rządowych; PP. Urzędnicy solni w
 Starej soli 15 ZR.; PP. Urzędnicy drogowi w
 Stryju 110 ZR. 51 Kr.; PP. Urzędnicy zwierz-
 nego Barwińskiego Urzędu myta drogo-
 wego i zależących od niego niższych dystry-
 ktowych Urzędów, 82 ZR.; PP. Urzędnicy
 C. K. bankalnego Inspektoratu i *Officii trige-
 simarii* 80 ZR.

W Cyrkule Żółkiewskim: P. Hrabia
 Cypryan Komorowski Diedzic Konotopów
 62 ZR.; P. Uruski 25 ZR.; Duchowieństwo
 G. K. Dziekanii Sokalskiej 20 ZR.; Gmi-
 ny téżze Dziekanii 51 ZR. 41 Kr.; P. Hrabia
 na Polanowska, Diedziczka Smitkowa
 100 ZR., która jeszcze oprócz tego w róż-
 nych pogranicznych Dominjach 245 ZR. ze-
 brała. JX. Zdanowicz, Kanonik i Proboszcz
 Łacińskiej Bełski, 36 ZR.; P. Wolański
 50 ZR. Kursor sądowy Krzyżanowski ru-
 bla w srebrze.

W Cyrkule Stryyskim: JX. Dąbrow-
 ski Katecheta szkoły cyrkulowój 2 ZR.;
 P. Kordasiewicz Nauczyciel téżze szkoły
 5 ZR.; P. Schopf Inżynier drogowy 3 ZR.;
 P. Knauer Chirurg cyrkulowoy 5 ZR.; P.
 Cieszewski Burmistrz Stryyski 10 ZR.;
 P. Woynarowski Kancelista cyrkulowoy 5
 ZR.; P. Dunajewski Protokolista cyrku-
 łowoy 10 ZR.; P. Niżankowski Syndyk
 Żydaczowski 10 ZR.; P. Słupecki Kassyer
 Żydaczowski 5 ZR.; P. Dachniewicz Kan-
 celista tamtejszy 2 ZR.; P. Tchorzewski
 Rewizor Policyi tamtejszój 1 ZR.; P. Teli-
 chowski Professor szkoły tamtejszój 30 Kr.
 Chrześcijańska Gmina tamtejsza 30 ZR.; Ży-
 dowska Gmina tamtejsza 12 ZR.; P. Pro-
 kopowicz, Nauczyciel szkoły cyrkulowój
 Stryyskiej 5 ZR.; JX. Müschke, Proboszcz
 Stryyski 10 ZR. Kilku Urzędników Strye-
 skiego Magistratu dało razem 2 ZR. 45 Kr.
 Różni mieszkańcy miasta Stryja 7 ZR. 49 Kr.
 P. Prorok Urzędnik drogowy 3 ZR.; P. Jan
 Pietruski, Posiadacz dóbr 100 ZR.; P.
 Izydor Pietruski 50 ZR.; P. Michał Do-
 browolski Diedzic Nowogosiola 10
 ZR. Trzey Dawcy, nie chcący być wymie-
 nionymi, 27 ZR.; P. Maciej Jankowski
 20 ZR.; Łacińska parafialna Gmina Roz-
 dolska 33 ZR. 48 Kr.; Parafialna Gmina
 Kochawińska 5 ZR.; Gmina Jamptyc-
 ka 1 ZR. 27 Kr.; P. Maciej Stotyński 2
 ZR.; PP. Urzędnicy Ekonomii kameralnej
 Kałużkiej 44 ZR. 30 Kr.; Chrześcijańska i
 Żydowska Gmina Dolińska po 20 ZR.;
 Poddańcza Gmina Dolińska 41 ZR.; PP.
 Urzędnicy Drohowiżcy 84 ZR.; P. Zaga-
 iewski 5 ZR.; Moyżesz Weinstok Żyd
 Kałużki 1 ZR.; Aron Weinberg, Przełożo-
 ny Maryampolskiej Gminy Żydowskiej w
 Cyrkule Stanisławowskim, 10 ZR.

Z *Wiédnia* d. 16. *Stycznia*. — J. C. K. Ap'ostolska Mość raczył P. Antoniego Józefa Hippera, Radcę C. K. Trybunału apellacyynego Galicyyjskiego, z najsłaskawszego względu na jego przez 27 lat czynione najschwaleniejsze usługi, a szczególniej za doowiedzione w roku 1809ym poczciwe zachowanie się, mianować Kawalerem Cesarstwa Austryackiego z przydomkiem de Hippersthal, którą to godność mieć będą także i dzieci jego.

N. Cesarzowa Rossyyska, tudzież NN. Królestwo Ichmość Bawarscy, raczyli d. 11. b. m. odwiedzić P. Jana Baptysta Lampiego, Professora malarstwa historycznego w tutejszemy C. K. połączoney Akademii sztuk kształcących. NN. Państwo oglądało z upodobaniem obrazy jego i nagrodziło najwyższą pochwałą swoją tego Artystę, znanego ze sławą w Kraiu i za granicą.

P. Schels, C. K. Kapitan w jeneralnym kwatermistrzowskim Sztabie, ofiarował N. Królowi Duńskiemu exemplarz dzieła swojego: *O matęy wojny*, za co złoty medal z pochlebnym listem od tegoż Monarchy otrzymał.

Wiadomości zagraniczne.

H i s z p a n i a .

Publiczne pisma donoszą, że N. Król Hiszpański Ferdynand ponowił u Papieża żądanie względem wydania Xięcia Pokoju; lecz Ojciec jego Król Karol IV. nie przestaje wstawiać się u S. Stolicy za byłym Ministrem swoim. Ferdynand dla tego odmawia rodzicom swoim wszelkiego wsparcia, dopóki na jego żądanie nie zezwolą; familia Królewska przeto musi żyć z tego, co iéy Dwór Rzymski udziela.

Duchowieństwo świeckie i zakonne nie przestaje wspierać z gorliwością według sił swoich Króla. Wszystkie klasztory i bractwa w Madrycie dawały pobożne festyny na cześć Króla, który wpisał się w kilka bractw duchownych.

Nowy wyrok ogłoszony w Madrycie przeciw stronnikom Stanów (Cortes) zapadł na 21 osób. Wszystkie skazane na 2, 6 i 8 lat na galery, lub na siedzenie w zamkach mniej więcéy dłuższe. Między temi osobami są Xięża, Woyskowi, Urzędnicy cywilni, Uczni, i Wydawcy dzienników. Dwa piszczący dawniej pisma peryodyczne pod tytu-

łem: *P Abeia* (*P Abeille*) skazani zaocznie na szubienicę, a majątki ich skonfiskowano. Wszystkie exemplarze ich dziennika będą spalone przez kata w miejscu, gdzie wyroki śmierci bywają wykonywane. Wadawcy dziennika *Redacteur Général*: Panowie *Maurique* Professor retoryki w domu Paźiów Królewskich, i P. *Garcia* Professor matematyki w tymże domu, skazani na 10 lat na galery pod karą utraty życia, ieśliby się wymknąć chcieli ze zbrojowni Kartageńskiey, dokąd ich posłano. Exemplarze ich dziennika będą także spalone przez kata. Dwóch Alkadów konstytucyynych z *Kadyxu* nazwiskiem *Fernandez de los Senderos* i *J. J. Yriarte* skazano na 8 lat na galery, a prócz tego pierwszy zapłaci 5,000, drugi zaś 30,000 franków kary pieniężney, nie licząc w to kosztów sądowych. Panowie *Moscoso* Brygadyer, Jenerał Adjutant i Naczelnik Sekretaryatu głównego Sztabu; *Landabura* Podpułkownik; *Escario* Podpułkownik, brat jego także Podpułkownik, skazani na 2, 4, 6 i 8 lat do zamków, na nieokreślone niepokazywanie się potem u Dworu, tudzież na kary pieniężne.

Wiadomo, iż wszystkim nabywcom dóbr narodowych i duchownych kazano ie zwrócić darmo, i oprócz tego płacić za karę ich nabycia pewne summy. Otoż między innymi *P. Frutos Alvaro Benito* musi zapłacić kary pieniężney 250,000 franków.

Prezydent i kupcy składający Izbę handlową w *Kadyxie* wypędzeni z miasta z przykazem, aby nie ważyli się zbliżyć do warowni tego aż o 3 mile, a to iak słyhać, za popieranie Konstytucyi ułożoney i ogłoszoney podczas niewoli Króla terażniejszego.

Król wydał następującą odezwę:

„Oycowska chęć Moja, i pamięć na uczynioną przeze Mnie obietnicę wustawie pod d. 24. Marca roku 1808 przy Moim na tron Hiszpański wstąpieniu, skłaniają Mię do okazania szacunku tym, którzy z powodu przysiężania do Mnie, gdy Mię w *Eskuryale* aresztowano, skazani byli na uwięzienie lub wygnanie za wpływem i przez despotyzm *Don Manuela Godoy* (Xięcia Pokoju). A przeto, nadaję im ozdobę, składać się mającą z Krzyża złotego, zawieszzonego na czerwoney wstążce przy guziku u sukni. W środku Krzyża będzie krata (znak S. *Wawrzyńca Męczennika*, na cześć kłórego *Filip II. wystawił klasztor Eskuryalski w skutku ślubu uczy-*

nionego przezeń w dzień bitwy pod St. Quentin), a na okóło będzie palma, i taki napis: Za Króla, niewinność nagrodzona. Kto chce pozyskać tę ozdobę, ma dowieść uwięzienie lub wygnanie siebie świadectwem ówczasowych Władz, którym wykonanie tych środków polecono.“

Podpisano: Ja Król.

Ze wszystkich stron potwierdziła się w Hiszpanii wiadomość, że w Królestwie Meksykańskiem pogodziły się partye, i że ogłosiwszy się niepodległemi, rozwiaiają wspólnie siłę, do pokonania której mała się została nadzieia.

Wszystkie nadmorskie miasta Hiszpańskie ogarnął największy smutek z powodu zupełnego odszczepienia się od Hiszpanii osad, będących w Ameryce południowej i północnej.

Z Kadyxu piszą pod d. 6. Grudnia r. z. co następuje: „Handel portu naszego znajduje się w opłakany stan. Na wexlach mamy straty po 68 od sta, a nawet i ten kurs jest tylko imiennym, ponieważ niemasz nikogo, żeby co kupował. Najbogatsi kupcy oświadczają się z tém głośno, że się z resztą ośmiatku swojego do Ameryki wyniosą. Obawiać się więc należy, aby nowe Hiszpańsko-Amerykańskie Rzeczpospolite nie zwabiły do siebie znakomitej części mieszkańców i kapitałów z Hiszpanii, przez co wydartoby ostatnią siłę temu nieszczęśliwemu Królowi.“

Z Barcelony donoszą pod d. 16. Grudnia, że częścią Rząd, częścią Sąd S. Inkwizycyi bardzo wiele osób tam aresztuje. Do tego nieszczęścia, które wszystkich zatrząsa, łączy się jeszcze drugie, daleko większe i dotkliwsze, to jest coraz większy niedostatek i wielka drożyzna pierwszych potrzeb do życia. Okoliczność ta jest tém bardziej niebezpieczną, że prosty lud nie może sobie nic zapracować i zasiążyć.

W jednym liście z Madrytu znajdują się następujące wyrazy: „Twierdzą, że smutne skutki sporów naszych i naszego politycznego i religijnego systematu, nie znającego żadnej tolerancji, przywiodły do szczerego rozmyślenia Paradników Króla, lecz zapóźno. Zapewniają, że Rada Kastylska mająca zlecenie dochodzenia głębi ran, zadanych Monarchii Hiszpańskiej, okazała pragnienie powszechnego pojednania wszystkich Hiszpanów, których burza rozniosła po skałach

różnego rodzaju i po wszystkich Kraiach rozprószyła. Przydaiaj do tego, że zdania podzielone są wprawdzie w tym względzie, jednakże domyślać się należy, że Rząd powróci znowa do łagodniejszych środków. Tymczasem nie są pewnemi wszystkie te zatrważające wieści, które każdy słucha, według zdania swojego przekształca i dalej znowu opowiada. Król lubi sprawiedliwość, czego codziennie daje dowody. Pragniemy nieustannie, aby młody nasz Władca nauczył się poznać rzetelne środki dla powrócenia nam przeszłego szczęścia naszego, a osobliwie téj spokojności umysłu, której tak bardzo potrzebujemy.“

Rząd Hiszpański prześladowanym jest, nawet w najodleglejszych posiadłościach swoich, od fatalnego losu. Na wyspach, zwanych Filipińskimi, leżących na wschodnim morzu Azji, między Japonem, Chinami, Siamem, Borneo, Macassar i wyspami Moluskickimi, a zostających zazwyczaj tylko przez Akapulki i Meksyk w związku z Europą i Hiszpanią — wyspach zaludnionych mocno i bogatych w płody przyrodzenia i kunsztu, ponowili się d. 1. Lutego roku zeszłego spokojne długi czas Wulkany z trzęsieniem ziemi i z taką gwałtownością, iż w Powiatach Kumarynos i Albar pięć licznie zaludnionych miast całkiem prawie zasypały, około 1200 ludzi życia pozbawiły, a większą jeszcze liczbę ranili.

F r a n c y a.

Dnia 3igo Grudnia przyjmował N. Król Francuzki w sali tronowej wszystkich Parów Francyi, którzy J. K. Mości złożyli hołdy swojego uszenowania i nowego roku żyzyli. — Gdy się oddalali, rzekł do nich Król z dobrocią: „Ciesz się, iż mogę WCPanom nappierwéy oznaymić, że Kanclerza Francyi (d'Ambra y), Waszego godnego Prezesa, mianowałem Kanclerzem orderu S. Ducha.“

Tegoż dnia przyjmował także Monarcha powinszowania od Członków rozwiązanej Izby Deputowanych — Z mowy, którą miał do nich J. C. Mość przy téj sposobności, przytaczała Gazety Francuzkie następujące wyrazy:

„Cieszyciem się z dobrego ducha, który w Izbie paouie, i spodziewam się, że ona i w następnym roku podobnie pracować będzie. Było wiele różniących się zdań, lecz te są nieuchronne w zgromadzeniach ludzi. Wre-

szcze podoba mi się to, gdy każdy otwarcie opinia swoją wynurza. Widzę z ukontentowaniem zgromadzonych około mnie Reprezentantów, których Dzieci moje do Ojca swiego wysyłaia. Bądźcie zawsze zgodnymi; przypomnicie sobie baykę o wiazani lasek; związałem ie wszystkie razem przez ustawę konstytucyjną. Spodziewam się, iż na to uważać się nie będziecie. Powróćcie do swoich Departamentów i powiedźcie wszystkim Poddanym moim, żeście we mnie prawdziwego ich Ojca widzieli.“

Tegoż dnia przyjmował Król życzenia od Ambassadorów i Posłów zagranicznych.

Dnia 1. Stycznia miała u Króla audyencyę Deputacya Departamentu Sekwany. — Tegoż dnia dawał Monarcha wiele innych audyencyi.

Dnia 2go Stycznia zrana przypuścił Król do siebie Kapitułę metropolitalną Paryżką i Duchowieństwo stolicy, a potem Predykanatów luterskich i reformowanych Gmin Paryżkich. Monarcha przyjął te Deputacye z największą popularnością, i odpowiedział na ich życzenia w naydobrej i nayzyczliwszych wyrazach.

Dnia 3go Stycznia udał się Król po Mszy, otoczony Magnatami Państwa i pierwszymi dworskimi Urzędnikami swoimi, do sali tronowey. Xiążęta krwi Królewskiej stali naybliżey tronu, a Marszałkowie Francyi i Jenerałowie Porucznicy wystąpili najpierw, dla złożenia życzeń swoich Monarsze. Król rzekł do nich:

„Mości Panowie Marszałkowie Francyi i Jenerałowie Połuczniczy! Widzę z największem ukontentowaniem zgromadzonych koło mnie tych, którzy tak często Francuzom do zwycięstw przewodniczyli. Pewien iestem, że ieszcze to uczynicie, gdy odwagi Waszey znowu potrzebować będę.“

Pułkownik jenerałny pułków liniowych Xiążę Condé, przedstawił potem Monarsze korpus Officerów piechoty. Król rzekł do nich, skazując z rozczuleniem na Xięcia Condé:

„Mości Panowie! Sądziłem, że Francuzkię piechocie moięj nie mogę dać mocięjszego dowodu moiego szacunku, iak przez stawienie na czele oneyże naystarszego z Familii moięj Xiążęcia, i naystarszego z Jeneratów, którzy dla Francyi zwyciężali.“

Potem przyzwał Król do siebie wszystkich Officerów gwardyi swoich i osady Paryżkięj wraz z ich Pułkownikami, i odpow-

wiadął na ich mowy w nayzyczliwszych wyrazach.

Po nich przystąpili do Króla: Sąd kasacyjny, Deputacya Uniwersytetu Paryżkiego, tudzież Deputacye kilkunastu Władz sądowych. Monarcha powiedział każdęj coś przyjemnego i obowiązującego.

P. Chateaubriand wydał w Paryżu nowe dzieło, pod tytułem: *Reflexions politiques sur quelques écrits du jour et sur les intérêts de tous les Français* (Uwagi polityczne nad niektórymi nowszymi pismami, tudzież nad prawdziwem dobrem wszystkich Francuzów), które przez samo imie Autora, okazane w niem umiarkowanie iego, a osobliwie przez to iest uwagi godne, iż Król przy wielu uroczystych powodach czynił o niem wzmiankę, oraz ie z wieloma pochwałami Deputacyi Izby zalecał. Od tego czasu zapewniaia, iż Autor przedsięwziął wypracowanie tego dzieła z wyraźnego rozkazu Króla, że ie przed podaniem do druku Królowi przełożył, i że Monarcha własną ręką wiele w niem odmian poczynił, a nawet przekształcił zupełnie gdzie niektóre paragrafy. One to maia być właśnie temi, w których okazia się naywięcęj zasady poiednania i liberalności, któremi się Król zawsze powodować umyślił. Tak dalece więc przeglądamy się w dziele Chateaubrianda, iak w zwierciadle duszy Ludwika XVIII., i poczytuie my ie za wyznanie zasad Rządu iego.

W tym względzie, mogą Czytelników naszych interessować następujące wyiątki z pomiesionego dzieła:

„Król (tak się wyraża Autor), nikogo proskrybować nie chce. Jest ón mocnym, bardzo mocnym; żadna ludzka siła nie iest w stanie wstrząsnąć tron iego. Gdyby by chciał zadawać razy, nie miałby wcale potrzeby czekania na inne czasy, lub inne okoliczności. Nie ma ón żadney przyczyny by być obłudnikiem. Nie ma karze, ponieważ tak, iak Brat iego, iest miłosiernym; ponieważ, iak i Brat iego, nie chciał, a żeby dla ocalenia życia iego, aby iedna kropla krwi Francuzkięj przelana była. Oprócz tego dał słowo swoje. Według przykłądu iego nie powinien żaden Francuz pragnąć ani zemsty, ani reakcyi. Czegoż to żada się od tych, którzy byli dosyć nieszczęśliwymi, że potępili na śmierć Potomka S. Ludwika i Henryka IV.? Oto, a żeby swego nabytego ma-

iatku w pokoju używali, i żeby w spokoyności poświęcili się wychowaniu dzieci swoich. Żąda się od nich, aby nie czynili nowych zamachów dla trwożenia umysłów, i aby bezzasadnój nie rozszerzali obawy. Każdy dobrze myślący Francuz powinien wszelkie nieukontentowanie, które ieszcze mieć może, zamknąć w sobie samym. Kto zaś wydaie dzieło dla rozjątrzenia na nowo umysłów i rozniecenia niezgody, jest kary godnym. Francya potrzebuie spokoyności; należy lać balsam w rany nasze, nie zaś iątrzyć je na nowo. Tymczasem nie iesteśmy niesprawiedliwymi względem tych Meżów, o których mówimy. Wielu z nich posiada talenta, przymioty moralne, stały charakter, biegłość w interessach i znakomitą znaiomość ludzi. Jeżeli boleją nieco przez przywrócenie Monarchii, powinni sobie przypomnieć to, co uczynili, i dosyć być szczerymi w wyznaniu: że te ladaiakości, które ich w oczy biia, lichemi są w porównaniu błędów, w które oni sami wpadali. P. Chateaubriand, pisze potem o emigrantach, którzy, naturalnie, mają w nim bardzo gorliwego obrońcę. Fałsz jest (twierdzi ón), że im wiele urzędów rozdano, gdyż prawie wszystkie niższe i wyższe urzędy sprawują ci sami ludzie, którzy je i za przeszłego składu rzeczy piastowali. Sprzedaż dóbr emigranckich jest jedną z największych niesprawiedliwości, które w czasie rewolucyi popełniono. Ta gwałtowna przemiana właścicieli w pośród ucywilizowanej Europy, stała się nayniebezpieczniejszym przykładem, iaki tylko kiedy dadz można było. Dopóki nie będą wynalezione sposoby, iakimi by pośrednimi drogami przez wynagrodzenie i przez dobrowolne ugody zmniejszono pierwszą niesprawiedliwość w tém, co jest naybardziej krzyczącém i nayobrzydliwszém, póty nie można się spodziewać zupełnego pojednania się między Francuzami. Nie przyzwyczajamy się nigdy do patrzenia na dziecię, żebrające u proga domu oycowskiego. Z drugiej strony nie mógł Król, nie mogły obiedwie Jazy naprawić iednej niesprawiedliwości przez gwałtowne popełnienie drugiej, ponieważ dobra pod rękoy mią praw kupowano; przedana własność emigrantów przeszła w trzecie ręce; była albo zbyta, lub też pomiędzy successorów podzieloną. Targnienie się na kupno tego rodzaju, pokrzywdzałoby na nowo rodziny i sprawiałoby nowe zamieszanie. Potrzeba więc dla zagoienia téy rany chwycić się łagodnych środków; duch zgody powinien

przewodniczyć środkóm, które w tym względzie przedsięwziętemi będą. Bezinteressowność i honor, są dwie główne cnoty Francuzów, po których wszystkiego spodziewać się można. Autor dowodzi dalej, iż liczbę emigrantów, którzy z Królem powrócili, bardzo przesadzają; że naywiększa część dawnych emigrantów, prawie przed czterdnastoma lub piętdnastoma laty powróciła; że ich synowie dobrowolnym lub przymuszonym sposobem w wojskach Francuzkich walczyli, lub urzędu za panowania Bonapartego poprzyjmowali; że sam nawet Bonaparte dawał zasłużoną pochwałę ich odwadze, bezinteressowności i wierności; że wielu z nich nawet krewał swoją za niego pszełało i t. d. Bardzo mała liczba proskrybowanych powróciła z Ludwikiem XVIII. do Francyi. Ci proskrybowani byli iego przyiaciele w czasie wygnania onegoż. Miały ich Król odepchnąć od siebie i wygnać z Francyi? — Dalej następuje porównanie terażniejszego stanu Francyi z owoczesnym stanem onegoż, gdy Król z Anglii powrócił. Autor wynosi stan terażniejszy i wystawia go w bardzo korzystném świetle. Potém rozbiiera pytania: Czy Król miał prawo używania dawnój formuły w rządowych aktach swoich? Czy się obietnicami zobowiązał do utrzymania wszystkich Urzędników na ich urzędach, i czy nie ma już więcjey prawa oddalenia tych, którzy dali gruntowne do zażaleniu powody? Osobny rozdział poświęcony jest sprzymierzonym wojskóm, gdy przebywały we Francyi, i wojskóm Francuzkim.

W drugim oddziale dzieła swojego zatrudnia się P. Chateaubriand wyszczególnieniem korzyści, których nowa Konstytucya wszystkim klassóm mieszkańców Francyi użycza. Dowodzi ón naprzód, że onaj różnym politycznym opinióm, które Francuzów od rewolucyi dzielily, zupełnie dogadza. „Wszystkie fundamentalne zasady rozsądnej wolności (wyraża się dalej Autor) są w niej przyjęte. Zasady republikańskie tak są dobrze w niej kombinowane, iż Monarchiaa nowój siły i wielkości przez nie nabiera. Nadto nadaie ta Konstytucya taki porządek rzeczóm, iż wszystko, co tylko polityka naddziadów naszych miała czcigodnego, zostało zatrzymaném, chociaż przez to nie działa się nic przeciwnego przeciw duchowyczasów.“ Przeciw zarzutóm partyi konstytucyjnej, wpływowi Ministrów, i Opozycji wiele Autor w drugim paragrafie napisał, zaś obronie Szlachty osobny paragraf po-

święcił. Zarzuty, które rojalisci czynią Konstytucyi, zbija P. Chateaubriand mocnymi powodami. Czytamy tu między innymi, co następuje: „Radzi wyznaiemy, że stów: *postępy wieku, Konstytucya, równość*, w tak osobliwszy sposób nadużywano, iż prawdziwie potrzeba odwagi do używania ich w znaczeniu rozumném. Nayszkaradniejsze występki, nayszkodliwsze nauki popełniano lub rozszerzano w imieniu oświecenia. Pomordowano białych ludzi, ażeby dowieść potrzebę oswobodzenia z niewoli czarnych; rozum służył do tego, aby zwalić z tronu Bostwo, a udoskonalenie rodzaju ludzkiego sprowadziło nas na niższy jeszcze stopień, aniżeli jest ten, na którym stoją zwierzęta. Lecz nie wzzieliśmy z drugiej strony innę nauki? Dla uwolnienia się od systematu złe zrozumiané filozofii, chwyciliśmy się całkiem przeciwnych ideów. Cóż z tego wynikło? Któżby się dziś za dowolną władzą obstawać poważył? Straszne są wprawdzie zdrożności ludu, oburzonego w imieniu wolności, lecz te nie są długo-trwałe, i zostaje się z nich coś pełnego energii i szlachetności. Lecz coś się pozostało z zaiadłości tyranii, z porządku w złém, z bezpieczeństwa w hańbie, z pozornéj wesołości w boleściach i z powierzchownego szczęścia w nędzy? Dwoiaka nauka despotyzmu i bezładu uczy nas więc, że tylko na mądrej średnicy drodze chwały i szczęścia Francji szukać możemy. Jeżeli wreszcie rozjątrzeni przypomnieniem nieszczęść naszych, zechcemy je wszystkie przypisać oświeceniu, odpowiedzą nam to: że spustoszenia nowego świata, morderstwa w Irlandyi, i rzeź w Bartłomiejowéj nocy, przez religię były zdzonemi; że jeżeli, Ludwik XVI, przez filozofów na na śmierć był powleczoneym, tedy fanatycy stracili Karola I. Ten sposób sądzienia, okazuje się z obojga stron fałszywym. Co jest dobrém, zostanie dobrém, chociażby z niego ludzie największe nadużycie czynili.“ — W osobnym paragrafie okazuje Autor niepodobieństwo przywódcenia dawnéj formy Rządu. Dowodzi on, że nowa Konstytucya nie tylko interessowi stronników starego systematu, ale i interessowi przywódców rewolucyi zupełnie dogadza, i że tron znajdzie w niéj swe bezpieczeństwo i swoją świetność. — Nakoniec czyni Autor powszechne uwagi, które następującemi kończą słowy: „Konwent narodowy uleczył nas nazawsze od wszelkiego przywiązania do Rzeczypospolitéj; Bonaparte zachował

nas od wszelkiéj predylekcyi władzy absolutév. Obie te doświadczenia nauczają nas, że ograniczona Monarchiia, jaką Królowi winniśmy, jest Rządem, odpowiadającym naysłabszy dostojności naszéj i szczęściu naszemu.“

N i e m c y.

Wiadomo, iż Pełnomocnicy mniejszych Xiążąt Niemieckich i miast wolnych, przystali Ministrowi Hannowerskiemu Hrabie Muńster Notę, którą d. 16. Listopada r. z. podali Xiążętom Metternichowi i Hardenbergowi. (Rzeczona Nota umieszczona jest w Nrze 101wszym przeszłoroczny Gazyety naszéj na stronicach 923 i 924.) Hrabia Muńster odpowiedział im na to przez następującą Notę:

„Niżej podpisany Minister-gabinetowy i pierwszy Pełnomocnik N. Króla W. Brytanii i Hannoveru na Kongressie Wiedeńskim miał honor odebrać pismo, w którym Pełnomocnicy wielu Dworów Niemieckich przestali mu podaną d. 16. Listopada Dworóm Wiedeńskiemu i Berlińskiemu Notę, dla udzielenia iéj Jego Królewicowskiéj Mości Xciu Rejentowi W. Brytanii i Hannoveru. Dziękuję im przy téj okoliczności za nieoszacowane zaufanie, które go zaszczycić raczyli polecając mu, aby imieniem ich Dworów woiót w Wydziale Niemieckim przywrócenie godności Cesarzskiej w Niemczech. Niżej podpisany dzieli zupełnie przekonanie, iż nayspewniejszym środkiem dostąpienia związku wszystkich Kraiów Niemieckich byłoby utrzymanie dawnoéj Konstytucyi za zasadę, a korzystanie z ostatniey epoki dla uniknienia wad, które dawną Konstytucyę Niemiecką podkopały. Przy téj okoliczności przytoczyć można, iż zamiar utrzymania godności Cesarzskiej tém bardziej był popierany ze strony Hannoveru, że N. Król W. Brytanii jako Elektor Państwa Rzymskiego zniesienie téj Konstytucyi nigdy za ważne nie uznał. Jakoż na uczynione ze strony Dworu Austriackiego w czasie swoim doniesienie o złożeniu Korony Cesarako Niemieckiej, N. Król W. Brytanii odpowiedział, iż tego kroku, ile przymuszonego, uznać nie może. Wsparty na tych poprzednich okolicznościach niżej podpisany od czasu przystąpienia Austrii do wielkiego przymierza, na rozkaz Dworu swego użył wszelkich środków namowy dla nakłonienia Austrii do przyjęcia na nowo Korony Cesarzsko Niemieckiej. Lecz usiłowania iego były

naśmarnie, a nareszcie, odpowiedziano ze strony Austrii, iż traktat Paryżki stanowi, że niepodległe Kraje Niemieckie związkami federacyjnym połączone być mają. Gdyby względem przywrócenia Korony Cesarzkiej w Niemczech w traktacie Paryżkim nie było mowy, i gdyby inne Mocarstwa nie były się stosowały do tego, niżéy podpisany zgodziłby się z twierdzeniem Brunświckiego tajnego Radcy P. Schmidt Phiseldek, iż wspomniany artykuł traktatu Paryżkiego nie wyłącza mianowania Naczelnika związkowego; lecz przy terażniejszym rzeczy stanie przestać musi na złożeniu niniejszém swojej odpowiedzi w Wydziale Niemieckim, zwłaszcza, gdy zamiar Xiążąt Niemieckich wyrażenia życzeń ich względem tak ważnego przedmiotu, przez podane do Dworów Austriackiego i Pruskiego Noty spełnionym został. Niżéy podpisany nie omisszka przestać odebranych Not Dworów Niemieckich Xięciu Rejentowi, który w nich z wdzięcznością uznaje szacowny dowód zaufania swoich byłych Współstanów. Niżéy podpisany ma honor JWW. Pełnomocników wielu Dworów Niemieckich zapewnić o swoim szczególniejszym szacunku. — W Wiedniu d. 25. Listopada 1814.

Hrabia Münster.

Pomienieni Pełnomocnicy podali mu znówu d. 20. Grudnia r. z. w odpowiedzi Notę, z której celniejsze wypisujemy szczegóły:

„Niżéy podpisani odebrali z radością zapewnienie, iż JW. Pan ieseś także tego zdania, że tylko przez przywrócenie godności Cesarzkiej z stosownemi odmianami Konstytucyi związku Niemieckiego, trwałą otrzymać można zasadę. Oświadczenie to zaspokoiła ich tém bardziej, że Xiążę Rejent W. Brytanii nie jest temu przeciwny. Z tego powodu nie wątpią, iż Minister Jego Królewickiej Mości to powszechné życzenie dalej popierać zechce. Według odpowiedzi Noty JW. Pana, główna trudność przywrócenia godności Cesarzkiej nie polega na słowach pokoju Paryżkiego, ale raczej na poprzednich układach, przez które inne Mocarstwa na to się zgodziły, aby ta godność nie była przywróconą. Niżéy podpisani nie mając żadney wiadomości o tych układach, sądzić o nich dokładnie nie mogą; zdaje się im wszelako, iż przez takie układy nie chciano, ani można było przeszkodzić wewnątrzemu urządzeniu związku Niemieckiego, i wypływającemu z niego obraniu Naczelnika, choćby nawet z

dostojnością Cesarzką. Tak, iak W. Brytania, zapewne i inne Mocarstwa Europeyskie nie będą przeciwne wspaniałomyślnemu oświadczeniu, które NN. Cesarz Rosyjski i Król Pruski przy zbliżeniu się wóysk sprzymierzonych do granic Niemieckich pod dniem 13. (25. Marca) 1813. r. wspólnie przez Feldmarszałka Xięcia Kutuzowa Smoleńskiego w odezwie wydanéy w głównéy kwatérze w Kaliszu uroczyście uczynili, a w którym ludóm Niemieckim kazali zwiastować powrót wolności, niepodległości i odrodzenia się Rzeszy Niemieckiej, i oraz ie zapewnić, iż uskutecznienie tego wielkiego dzieła ma być poruczone iedynie Xiążętóm i ludóm Niemieckim, aby się też Rzesza z właściwego ducha ludu Niemieckiego tém dzielniejszą i zgodniejszą odrodziła. Zapewne Dwór Cesarzko-Austriacki sam przychylił się do tego urządzenia, które trwałą spokoynosc i zgodę zabezpieczyć zdoła; a lubo dla odalenia wszelkiego postronu jednastronnego interesu podczas ostatniéy wielkiéy walki, w chwili wielkiego rozstrzygnięcia nie upominał się o godność Cesarza Niemieckiego, spodziewać się wszelako należy, iż nie odmówi byż Naczelnikiem związku Niemieckiego, gdy się przekona, iż przez to spełni życzenie miłego mu Narodu. Na takich zasadach opiera się przekonanie niżéy podpisanych, iż układy, które poprzedziły traktat Paryżki, dozwalają przywrócenia godności Cesarzkiej, gdy ta będzie ustanowiona większością Zastępców Narodu Niemieckiego. W zupełném więc przekonaniu, iż związek wielkiego Kraju bez Naczelnika trwałym być nie może, i że połączenie godności Cesarzkiej z dostojnością Naczelnika związku Niemieckiego naylepiej odpowie wielkości i sławie Narodu Niemieckiego, iako też powszechnemu jego życzeniu, niżéy podpisani ponawiają prośbę swoją, abyś JW. Pan nie odmówił współdziałania swego dla osiągnięcia celu, który sam za naydogodniejszy dla dobra wspólney Oyczyzny uznajesz.“

(Tu następują podpisy.)

Król Bawarski wydał d. 10. Grudnia r. z. urządzenie zaprowadzające w Kraiach jego podatek familijny na miejsce osobistego. Będą uważane za głowy familijy osoby oboiéy płci, iakizkolwiek dochód mające, do którego podatek będzie zastosowany. Wyrobniacy, służący, i t. d. z pracy rąk swoich związacy płacić będą na rok 40 Kraycarów; wdowy i

dziewczęta takż z pracy rąk swoich żyjące, 20 Kraycarów.

Kodex cywilny Bawarski zaprowadzony będzie do Xięstwa Aszaffenburskiego d. 1. Stycznia r. 1815, a Kodex karazacy d. 1. Marca. Odwołanie się od wyroków Trybunałów w Aszaffenburskim Kraiu będzie miało miejsce do naywyższego Trybunału appellaeynego w Monachium.

Przywołano w Kraiu Bawarskim urlopowanych do pułków, ażeby wyśłużonych odestać do domów. — Cieszą się tam ciągle nadzieią pomyślnego ukończenia się Kongressu, wojsko jednak Bawarskie zostanie ieszcze na etacie wojennym tak, iak wojska innych Mocarstw.

W Hannoverze ogłoszono pod d. 29. Grudnia r. z. urządzenie Xięcia Rejenta Angielskiego i Hannoverckiego, według którego podatki w roku 1815 wybierane bydż mają te same, iak w roku 1814, dopóki nowe systema podatkowania, którego roztrząsaniem zajęte są teraz zgromadzone na Seym Stany Królestwa, nie będzie zaprowadzone.

P r u s y.

Z Berlina wylechał do Więdnia d. 7. Stycznia Minister skarbowy Bülow.

Przybył tam Xiążę Radziwił.

Nadciągnął tam batalion z gwardy Neuenburskiej (*Neufchatel*) pod sprawą Majora Meuron, złożony z 18tu Officerów, 44 Podofficerów, muzykantów i t. d., i z 316 żołnierzy.

Wojsko Rossyskie, które z Holstynu i Hamburga ciągnie przez Meklenburg, Pomeranię i Brbudeburgię do Xięstwa Warszawskiego, składa się nie rachuiąc głównego Sztabu, z 1006 sztabowych i innych Officerów, a z 37007 Podofficerów i żołnierzy, i 15,745 koni. Potrzebuie ono codziennie 414 podwód.

Dnia 5go Stycznia umarł w Berlinie w 77mym roku życia Jenerał iazdy l'Estoq, służywszy wojskowo Królówi Jmci Pruskiemu 56 lat.

Tamże umarła także d. 31. Grudnia w 85tym roku życia swojego, Zofia Hrabina Voss, z domu Pannowitz, W. Ochmistryni nieboszczki Królowéy Ludwiki, W. Intendentka Córek Królewskich &c.

Xięstwo Warszawskie.

Towarzystwo Warszawskie Przyia-

ciół Muzyki religijnéy i narodowéy, poświęcające szczególniey usiłowania swoje muzykę kościelney, rozpoczęło w Warszawie d. 12. Stycznia swóy zawód w Kościele Piłarskim przez odegranie *Veni Creator*, do którego muzykę ułożył Dyrektor Opery narodowey Elsner, i Mszy kompozycyli sławnego Haydena.

Po (umieszczoném w przeszłym Nrze Gazety naszéy) zagaieniu posiedzenia Warszawskiego Towarzystwa Przyiaciół Nauk, Ludwik Osiński wyręczaiać Doktora Medycyny Arnolda, czytał Rosprawę przez niego napisaną o hojności Królów i Panów Polskich na Lekarzy i rzecz lekarską, od zeyścia Jana III. do śmierci Augusta III., to jest, od r. 1696 do r. 1763. Treść iéy jest: „Po Janie III. wstąpił na tron August II, pod którym sroga wsyna Szwedzka tak nauki, iak i rzecz lekarską zatamowała. Gdy pokóy nastąpił, Kulmus, Breynowie, i Sendel Gdańszczanin, Bonfigli, i Rzeczyński w Polsce nad historią naturalną pracowali. Panowie zaczęli mieć więcéy pieczy o zdrowie swoich Poddanych, a Lekarze Królewscy Heucher i Erndtel, którzy Warszawę w względzie fizycznym opisali wraz z ziołami około niéy rosnącemi, dla innych Lekarzy Polskich stali się do nowych usiłowań pobudką. Pod panowaniem Augusta III, anatomia przez Henryka Loelhoefel do Warszawy zaprowadzoną była. Powstało w Gdańsku towarzystwo badaczów natury, w którym się szczególniey Reyger, Hanow i inni wstawili. W Wielkiej Polsce zaś Hermann i Neisfeld spólnie rzecz lekarską rozszerzali. Mizler wyiednał sobie przywilej założenia Kollegium lekarskiego w Warszawie, który jednak został bez skutku. We Lwowie otworzono szkołę fizyczno-anatomiczną, gdy już tego oboya uczono w Krakowie. Po Włochach Lekarzach w Polsce, Niemcy, po tych Francuzi i z innych Narodów przybyli, połączyli się z Polakami. Stan Chirurgii w Polsce był nędzay, ale sztuki położniczyéy nierównie nędzniejszy. Zaszczyt i świetność Lekarzy znakomitych, sprowadzonych przez Panów Polskich z różnych Narodów polerowniejszych Europy, stały się dla Polski bardzo użytecznemi. Sami bowiem Panowie Polscy trudnili się pracą około nauk, do których liczby należy Xiążę Jabłonowski, Woiewoda Nowogrodzki. Marya Królowa Francuzka na swoją Oyczyznę pamiętna, książki i narzędzia służące do fizy-

ki, matematyki i astronomii z Francji do Poznania i Warszawy posyłała. Załuscy przez zakupienie wielu książek i oddanie onych do publicznej Biblioteki, imie swoje wiecznym uczynili. Woiewoda Rnski fundusz szpitala S. Rocha w Warszawie pomnażał. Baudouin szpital Dzieciątka Jezus zakładał, a edukacya młodzieży, przy staraniu Stanisława Konarskiego wiekopomny pamięci Męża, i pomocy innych Nauczycieli, coraz do lepszego stanu przychodziła. Wtenczas i język oczyszczone z obcych wyrazów oczyszczonym został.“

Z porządku czytał Kanonik Szaniawski życie i zasługi ś. p. Józefa Filipczkiego D. M., wystawiając go jako uczonego Męża, i jako biegłego w swojej sztuce Leżarza.

Prezes, Towarzystwa czytał rozprawę geologiczną, w której zebrał wnioski z uwag swoich poczynionych dawniej na ziemiach Karpatów, a zawartych we dwunastu różnemi czasami czytanych przez niego rozprawach.

Józef Lipiński do rozprawy swojej o Sielankach taki wstęp uczynił: „Wyświetlić każdą część literatury, na jakim w naszym wieku, szczególniej w naszym Narodzie stanęła stopniu; wskazać najcelniejszy i najwzrostu, a z niej czerpane sztuki prawdziwa; wykazać właściwe jej zalety, i im przeciwnie wady; opisać jej historję wzrostu lub upadku; przytoczyć najlepsze przykłady celujących pisarzy, a mianowicie narodowych, te były cele Towarzystwa w rozdziale wszystkich części literatury pomiędzy swe Członki, wzamiarze utworzenia użytecznego dzieła Publiczności, a szczególniej narodowej młodzieży. Te więc przedmioty w opisie poematu Sielskiego mieć zawsze na oku, było staraniem moim.“

Zakończył posiedzenie Julian Niemcewicz, czytając wierszem opis wieku męskiego, który jest częścią poematu jego pod tytułem: Cztery pory wieku życia ludzkiego, tudzież dwie bajki własnej roboty: Bóbr i Mielon.

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności odbiera datki nie tylko od rodaków, lecz także i od cudzoziemców. Tak przysłał mu niedawno Dowódca Narewskiego pieszego pułku Rossyjskiego Bogdanoffski 130 czern. zł. w złocie, które wraz z Oficerami swoimi złożył, a Towarzystwo kazało tę sumę rozdzielić pomiędzy ubo-

gich rzetelnie w kalectwie, niemocy i opuszczeniu będących, a przebywających w tych miejscach Departamentu Kaliskiego, gdzie ten szlachetny pułk stoi osada. (*Gazety Warszawskie dochodzące do d. 17. b. m., nie zawierają żadnych politycznych wiadomości z Xięstwa Warszawskiego.*)

Zadziwiające skutki magnetyzmu. (*ciąg dalszy.*)

Co Julii podczas swego magnetycznego suu o przeszłym, obecnym lub przyszłym stanie innych osób i o własności inciał mawiała, najczęściej sprawdzało się zupełnie.

Dzieło Barona Sztrombeka zawiera wiele przykładów w tej mierze, z których kilka dla wiadomości Czytelników naszych przytaczamy.

W przedmowie do rzeczzonego dzieła, datowanego w Celle d. 21. Lutego 1813go, namienia tajny Radca Markard na stronicy XXVII. „iz w potoczny rozmowie miała oświadczyć: że następujące lato (1813.) będzie zimne i nieprzyjemne, i dopiero się polepszy w miesiącu Sierpniu.“ Jednakże (przysłał P. Markard) należy to *ad futura contingentia*, czego dopiero oczekiwać mamy.*)

Dnia 4go Stycznia napisał Baron Sztrombek w swoim pokoju rozmaite rozporządzenia, od Julii poczynione. Później, gdy Julii takowe powtarzała, a on się jej pytał, czyliby ich nie potrzeba napisać, odpowiedziała: że byłoby to zbyteczną rzeczą, kiedy już one napisał. „Kartka ta (rzekła dalej Julii) leży w drugim pokoju w pulcie żony twojej, składa się z dwóch oddziałów, z których pierwszy ma 16 1/2, drugi zaś 15 1/2 wierszy.“ Baron Sztrombek poszedł zaraz do swojego pokoju, wyjął napisaną kartkę, przeliczył wiersze, i z największym swoim zadumieniem przekonał się, iż prawdę mówiła. (*Obaczyć stronicę 22, i 26 dzieła Barona Sztrombeka.*)

Dnia 8go Stycznia, Panna Helmke, Przyjaciółka Julii, która już była u niej

*) Sprawdziło się przepowiedzenie Julii. Pamięta to każdy, że lato w roku 1813ym było bardzo wilgotne i zimne. (Porównać to z powszechnym wykazem stanu atmosfery we Lwowie, któryśmy do Nr. 18go przeszłorocznej Gazety naszej załączyli.)

w pokoju, oddaliła się była dla zażycia proszku, do jednego z najodleglejszych pokoiów (o czym jednak nic nie powiedziano Julii). Gdy Panna Helmke powróciła, rzekła do niej Julia: „Tyś zażywała proszek, który ci nadworny Doktor P. Szmidt nadał.” Tak było w samy istocie. Pytano ją jeszcze o wiele innych rzeczy, i na wszystkie z największą dokładnością odpowiedziała. W magnetycznym stanie Julii, nie była ięć tajna żadna okoliczność, która się w domu przytrafić mogła. Nietylko że wiedziała, i jakie obce przychodziły osoby, ale nawet iaka odmiana stała się w domu z meblami i t. d. (Stron. 27.)

W Niedziele d. 10. Stycznia, czytała ona wznacznę odległości tytuł książki, którą ięć trzymano tyłem obróconą, i oznaczała najdokładnięć czas na rozmaitych zegarkach. (Stron. 48.)

W Poniedziałek d. 11. Stycznia pytał się ięć Baron Sztrombek, czyliby wiedziała, co się w jego pokoju dzieje. Na co odpowiedziała: iż widzi, że w jego pokoju na górze, leży na jego pulpicie arkuszdrukowany do poprawki. Baron Sztrombek poszedł na górę z nadwornym Doktorem Szmidem, i zastał arkusz do poprawki, o którym sam nic jeszcze nie wiedział. Gdy powrócił, mówiła dalej: „Leżał tam także na twoim stole arkusz, któryś o stanie moim napisał.” — J to było prawdą. (Stron. 55.)

Przy oznaczeniu wszystkich innych przedmiotów znajdujących się w pokoju, nie wspominała tylko o dwóch nożach, które Baron Sztrombek na pulpicie był położył. Dalej pytano się ięć, czy leżało na stolku za sofą stojącym, którego, ponieważ był za nią, wiedzieć nie mogła. Wymieniła wszystkie przedmioty, które Baron Sztrombek potajemnie był położył, tędnakże ciastkę posową nazwała niebieską. (Stron. 56.)

Czas na zegarku nadwornego Doktora Szmida oznaczała co do sekundy. Na zegarku zaś Barona Sztrombeka chybiała o $2\frac{1}{2}$ minuty, popelniając zawsze tenże sam błąd i potem. (Stron. 56.)

Podobne wielce interessujące szczegóły, dowodzące przenikającej wiadomości Julii, znajdują się w dziele Barona Sztrombeka na stronnicach 62, 65, 67, 72, 73, 77, 79, 122, 125, 133, 175, 176 i 177.

Jakim właściwie sposobem przychodziła do tej przenikliwej wiadomości, wyraziemy to niżej w trzech podczas ięć słabości szczególnięć celujących peryodach, we-

dług własnego ięć oznaczenia; peryody te są:

1.) od 4go do 11go Stycznia.

2.) od 11go do 14go Stycznia.

3.) od 14go aż do końca słabości.

W pierwszym peryodzie naznaczała za przyczynę swojej wiadomości, że *głos iakiś w piersiach powiada ięć to*. (Stron. 20.) Czasem mówiąc: *głos iakiś pokazuje mi tu*, wskazywała na żołądek. (Stron. 23 i 55). — Zwykle mawiała Julia, że *słysz* w piersiach, chociaż mowa była o przedmiotach widzenia. (Stron. 44.)

W drugim peryodzie miewała Julia widziadła. Dnia 11go Stycznia około kwadransa na godzinę 10tą wieczorem, spostrzegł Baron Sztrombek, że lekliwie na prawą stronę patrzyła i czasem ruszała ustami, iak gdyby z kim rozmawiała. Mówiła że się ięć zdaie, iakoby *ciało iakiś* stało koło niej, które ięć coś powiada. „Jest to rzecz osobliwsza i straszna (mówiła dalej Julia) co się mi zdarza. Gdym usiadła na sofie, zakotała, obracam się, i spostrzegam *ciało*, którego opisać nie umiem. *Ciało* to powiada mi: że w moim iutrzcyszem zachowaniu się, musi się coś odmienić.” Od tęć chwili we wszystkich swoich rozporządzeniach i przepowiadaniach, mawiała zawsze, że *ciało mówiące* to ięć powiedziało. Na pytanie, w jakim kształcie obiawia się ięć to *mówiące ciało*, odpowiadała: „Nie jest to żadne widziadło, iak mylnie sądziłam, jest to tylko głos odzywający się we mnie. Ja zaś rozumiem, że jest około mnie, tymczasem jest we mnie. J to też jest przyczyną, że się tego mówiącego ciała nie lekam, chociaż wistocie sądzę, gdy nie spię, że obok mnie stoi. To widziadło z tąd pochodzi, że sen mój staje się słabszym, jest to niezupełny sen magnetyczny. To ciało nie ma żadnego pewnego kształtu, tylko się wydaie, iak gdyby chmura iaka wznosiła się z ziemi do góry, i rozmawiała ze mną głuchym, we mnie się odzywającym głosem.” (Stron. 64, 69 i 76.)

W trzecim peryodzie nie miała żadnych widziadeł; mówiła tylko, że ma iakiś popociąg zrobić to, lub owo; albo czucie iakięć powiada ięć, że to albo owo zrobić musi. W tym peryodzie, mawiała, że czuje w sobie iakoby dwie istoty; że jedna z nich widzi przyszłość, a druga czas upłyniony. — Godną uwagi jest rzeczą, że w tym ostatnim stanie, żegnała się zupełnie z ciałem mówiącym. (Stron. 112, 113, 114, i 131.)

(Dokończenie nastąpi.)